

Jak pomóc dzieciom w rozwijaniu umiejętności zgodnego współzycia

„Hej, Ja bawię się tą zabawką!” „Tony mnie uderzył!” Częste spory pomiędzy dziećmi są frustrujące i męczące. Rodzice i nauczyciele są przekonani, iż powinni wkraczać w każdą sprzeczkę, zapobiegając niesprawiedliwemu zachowaniu u maluchów oraz powstrzymując bójki pomiędzy dziećmi. Umiejętność zgodnego współzycia u dzieci jest zdolnością, którą można rozwijać. Cierpliwie ucz dzieci metod rozwiązywania konfliktów. Pomoże im to w nawiązywaniu i utrzymywaniu przyjaźni z rówieśnikami. Umiejętności te, będą także pomocne w osiągnięciu późniejszych sukcesów w współpracy z innymi dziećmi. Bądź dla dziecka wzorem życzliwego oraz zgodnego zachowania.

Dowiedz się, dlaczego dzieci się kłócą.

Większość sprzeczek pomiędzy dziećmi mają ukryty powód. Często dziecko stara się o uwagę osoby dorosłej. Czasami maluch pragnie pobawić się z kolegą lub rodzeństwem. Dzieci okazują także frustrację, kiedy nie potrafią wyrazić swoich uczuć słowami.

Ustal, co spowodowało sprzeczkę pomiędzy dziećmi.

Zapytaj się każdego dziecka co myśli o danym sporze. Przypomnij dzieciom ważne zasady zgodnej zabawy: „Bicie innych dzieci jest niedopuszczalne. Nie wolno ci nikogo uderzyć oraz nikt nie może uderzyć ciebie” Nie trać czasu na „wskazywanie palcem”. Sugeruj dziecku odpowiednie słowa, których może użyć do wyrażenia swoich uczuć: „Wygląda na to, że Sara i Jose chcą bawić się tą samą zabawką. Czy mam rację?”

Pomóż dzieciom się uspokoić.

Bądź sprawiedliwa i upewnij się, że wszystkie dzieci uspokoiły się zanim zaczniesz z nimi rozmowę o zaistniałym konflikcie. Powiedz dzieciom: „Znajdziemy wyjście z waszego sporu, ale najpierw musicie się uspokoić”. Zasugeruj dzieciom jakiś sposób na uspokojenie się tak, aby były gotowe do rozmowy.

Przedstaw dzieciom różne sposoby rozwiązania.

Zapytaj dzieci: „Jakie waszym zdaniem, będzie sprawiedliwe wyjście z waszej sprzeczki?” Zapisz ich pomysły i pozwól dzieciom samodzielnie zastanowić się nad sprawiedliwym rozwiązaniem problemu. Przeważnie, jedno z maluchów zasugeruje wyjście z konfliktu. Jeżeli dzieci nie będą potrafiły ustalić rozwiązania sprzeczki, podaj dzieciom bezsensowny pomysł, w celu pobudzenia ich wyobraźni.

Oceńcie różne sposoby rozwiązania i wybierzcie plan działania.

Ucz dzieci życzliwego i sprawiedliwego podejścia do swoich rówieśników. Poproś przedszkolaki, aby zastanowiły się nad różnymi rozwiązaniami problemów, na przykład: „Jose, czy Sara może pobawić się pierwsza tym samochodzikiem? W tym czasie ty mógłbyś pobawić się ciężarówką a po pięciu minutach zamienicie się samochodami. Czy myślicie, że to wyjście jest sprawiedliwe?” Pozwól dzieciom podjąć decyzję, wybierając, ich zdaniem, najbardziej sprawiedliwe rozwiązanie.

Upewnij się, że problem został rozwiązany oraz pochwal dziecko za dobre zachowanie.

Upewnij się, że sprzeczka pomiędzy dziećmi została rozwiązana sprawiedliwie. Wynagrodź dziecko za poprawne zachowanie uśmiechem lub pochwałą.

Dodatkowe informacje można uzyskać z następujących książek: *Parent Effectiveness Training: The Proven Program for Raising Responsible Children* napisaną przez Thomas Gordon, wydaną przez Random House, New York, oraz *Kids Can Cooperate* napisaną przez Elizabeth Crary, wydaną przez Parenting Press, Seattle, WA.

English Title: **Helping Children Learn to Get Along**

29 Children's Research Center
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telefon: 217-333-1386 • Fax: 217-244-7732
Za darmo: 877-275-3227 (Voice/TTY)
Email: iel@uiuc.edu
Internet: <http://illinoisearlylearning.org>

Illinois State Board of Education

Więcej stron z poradami możesz znaleźć pod adresem <http://illinoisearlylearning.org>